

Žmogaus teisės Vietname

2007 m. liepos 12 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl žmogaus teisių Vietname

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezoliucijas dėl Vietnamo,
 - atsižvelgdamas į 2007 m. gegužės 15 d. pirmininkaujančios valstybės narės deklaraciją Europos Sąjungos vardu dėl žmogaus teisių gynėjų Vietname nuteisimo,
 - atsižvelgdamas į 1995 m. Europos Sąjungos ir Vietnamo Socialistinės Respublikos bendradarbiavimo susitarimą,
 - atsižvelgdamas į Tarptautinį pilietinių ir politinių teisių paktą, kurį Vietnamas ratifikavo 1982 m.,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 115 straipsnio 5 dalį straipsnį,
- A. kadangi nuo 2007 m. daugiau kaip penkiolika disidentų buvo nuteista ilgai kalėti ir jiems skirta priverstinė gyvenamoji vieta,
- B. kadangi šių represijų imtasi 2006 m. Vietname, kai jau buvo pradėta įgyvendinti atvirumo politika, tuomet, kai pradėjo rasti nepriklausomos ir demokratinės partijos, ir kadangi daugelis vietnamiečių (intelektualų, advokatų, žurnalistų, menininkų, kunigų, piliečių) išreiškė savo pritarimą demokratiniam principams ir kadangi pasigirsta daug pareiškimų už demokratiją,
- C. kadangi peticija, kurią inicijavo prodemokratinė ir reformas remianti grupė „Bloc Web 8406“ ir kurią pasirašė 118 aktyvistų, pažymėjo tikrojo demokratinio judėjimo internete pradžią,
- D. kadangi tai, kad Vietnamo režimas toleruoja vis didesnę demokratiškų nuomonių įvairovę, suteikė didelių vilčių, taip pat dėl to Vietnamo Socialistinę Respubliką pripažino Pasaulinė prekybos organizacija, jis buvo išbrauktas iš amerikiečių religinės laisvės pažeidėjų sąrašo (Ypatingą nerimą keliančių valstybių (angl. CPC) sąrašas), o JAV kongresas leido taikyti nuolatinių normalių prekybos santykių nuostatą,
- E. kadangi nepaisant nuolatinių ir besikartojančių tarptautinės bendrijos raginimų Vietnamo jungtinės budistų bažnyčios patriarchas Thich Huyen Quang (87 metų) ir jo padėjėjas Thich Quang Do (79 metų), 2006 m. Rafto premijos už žmogaus teisių gynimą laureatas, nuo 1982 m. savo vienuolyne kalinami be teismo proceso ir tik dėl to, kad jie ryžtingai gynė religinę laisvę, žmogaus teises ir demokratiją; kadangi vien tik už priklausymą Vietnamo jungtinės budistų bažnyčiai, provincijų komitetų, kuriuos ši bažnyčia įkūrė dvidešimtyje skurdžių provincijų, kad teiktų pagalbą labiausiai nuskriaustiesiems, nariai nuolat persekiojami, tardomi, bauginami, jiems nuolat grasinama,

- F. kadangi religinių judėjimų pripažinimas jas registruojant yra minimalus ir vyksta netolygiai, pavyzdžiui, buvo pripažinta tik 50 iš 4000 registravimo paraiškų pateikusių vadinamųjų protestantų namų bažnyčių, o kongregacijos turi būti kasmet registruojamos iš naujo,
- G. kadangi 2007 m. vasario mėn. Soc Trang provincijoje jėga buvo numalšinta 200 khmerų kromų budistų vadovų demonstracija už religinę laisvę ir kadangi penki iš jų už „viešosios tvarkos pažeidimą“ gegužės 10 d. buvo nuteisti kalėti ketverius metus ir kadangi khmerų kromų religinis persekiojimas vis labiau didėja,
- H. kadangi Šiaurės ir Vidurio aukštikalnių etninės mažumos visada buvo diskriminuojamos, iš jų buvo atimamos jų žemės ir pažeidžiama religinė laisvė, kadangi Šiaurės Vakaruose pripažintos tik 38 religinės grupės ir kadangi nei nepriklausomos NVO, nei žurnalistai negali laisvai patekti į aukštikalnių vietas ir įvertinti tikrosios repatrijuotų iš Kambodžos kalnų gyventojų padėties,
- I. kadangi visi nuo 2007 m. suimti disidentai buvo kaltinami pažeidę įstatymą dėl „nacionalinio saugumo“, pavyzdžiui, skleidė propagandą prieš Vietnamo Socialistinę Respubliką (Baudžiamojo kodekso 88 straipsnis) arba bandė „nuversti vyriausybę“ (BK 79 straipsnis); kadangi JT Žmogaus teisių komitetas, specialusis pranešėjas religinio nepakantumo klausimais ir taikinimo darbo grupė kalinimo klausimais pripažino, kad pagrindiniai punktai, pagal kuriuos kaltinama keliant „grėsmę nacionaliniam saugumui“, prieštarauja tarptautinei teisei ir turi būti panaikinti ar apsvarstyti iš naujo,
- J. kadangi Vietnamas gauna Europos Sąjungos ir jos valstybių narių finansinę paramą pagal Teisinės sistemos plėtros strategiją ir Teismų reformos strategiją,
- K. kadangi Vietnamas ir toliau vykdo procesus nepaisydamas nekaltumo prezumpcijos, teisės į gynybą ir teisėjų nepriklausomumą, o tai puikiai rodo katalikų kunigo Nguyen Van Ly procesas (2007 m. kovo 30 d.) ir Van Dai ir Le Thi Cong Nhan procesai (2007 m. gegužės 11 d.),
- L. kadangi, nors 1997 m. potvarkis Nr. 31/CP dėl administracinio kalinimo buvo panaikintas, tačiau tai nereiškia, kad nebegalioja įsakas Nr. 44/2002/PL-UBTVQH10 dėl administracinių pažeidimų, kurių vykdant daugėja galimybių kalinti disidentus be teismo proceso ir atgaivinama sena ir abejotina praktika uždaryti disidentus į psichiatrijos ligoninę – viena iš aukų tapo advokatas Bui Thi Kim Thanh, kuris nuo 2006 m. lapkričio mėn. kalinamas už tai, kad padėjo kaimo žmonėms, su kuriais buvo pasielgta neteisingai, ginti savo teises,
- M. kadangi Europos Sąjunga svarbiausia Vietnamo prekybos partnerė ir Vietnamas naudoja ES bendrąją preferencijų sistemą,
- N. kadangi 2007 m. kovo mėn. Europos Komisija nusprendė 2007–2013 m. skirti Vietnamui 30 proc. didesnę pagalbą (304 000 000 EUR), kurios didžiausia dalis turėtų būti panaudota valdymo ir žmogaus teisių srityje,
1. išreiškia didelį susirūpinimą dėl naujos disidentų persekiojimo bangos Vietname;
 2. taigi reikalauja, kad nedelsiant ir besąlygiškai būtų pateisti visi asmenys, kurie kalinami

tik dėl to, kad taikiai ir teisėtai naudojosi savo teise į žodžio, nuomonės, spaudos ir religijos laisvę, tarp jų: katalikų kunigą Nguyen Van Ly (nuteistas kalėti 8 metus), Nguyen Phong (6 metai kalėjimo), Nguyen Binh Thanh (5 metai kalėjimo), advokatas Nguyen Van Dai (5 metai) ir kiti – visi prodemokratinės ir reformas remiančios grupės „Bloc Web 8406“ nariai – ir Pažangos partijos atstovas spaudai Le Thi Cong Nhan (4 metai), Susivienijusių darbininkų ir ūkininkų organizacijos atstovas Tran Quoc Hien (5 metai), Liaudies demokratinės partijos primininkas Le Nguyen Sang (5 metai), Nguyen Bac Truyen (4 metai), Huynh Nguyen Dao (3 metai), taip pat budistai Hoa Hao Duong Thi Tron (6 metai), Le Van Soc (6 metai) ir Nguyen Van Thuy (5 metai), Nguyen Van Tho (4 metai), Vietnamo jungtinės budistų bažnyčios patriarchas Thich Huyen Quang, Thich Quang Do ir Bui Thi Kim Tanh;

3. ragina vyriausybę nutraukti bet kokias represijas prieš tuos asmenis, kurie įgyvendina savo žodžio, tikėjimo ir susivienijimų teisę, vadovaudamiesi tarptautinėmis žmogaus teisių nuostatomis; dar kartą ragina valdžios institucijas kuo skubiau reformuoti įstatymus, susijusius su nacionaliniu saugumu, ir užtikrinti, kad jie būtų panaikinti arba suderinti su tarptautine teise;
4. ragina Vietnamą imtis tikrų politinių ir institucinių reformų, kad būtų įtvirtinta demokratija ir tikra teisinė valstybė, ir pradėti nuo to, kad būtų sukurta daugiapartinė sistema, užtikrinta spaudos laisvė ir profesinių sąjungų laisvė;
5. ragina Vietnamo vyriausybę gerbti religinę laisvę ir atkurti visų religinių bendrijų, ypač Vietnamo jungtinės budistų bažnyčios, teisinį statusą;
6. ragina Vietnamo vyriausybę nustoti diskriminuoti kalnų gyventojų bendruomenes;
7. džiaugiasi, kad buvo panaikintas potvarkis Nr. 31/CP, o tai pirmas teismų reformos etapas, ir ragina Vietnamo vyriausybę panaikinti bet kokius teisės aktus, pagal kuriuos gali būti kalinama be teismo proceso, ypač 2002 m. įsaką Nr. 44;
8. ragina Vietnamo valdžios institucijas įgyvendinti JT rekomendacijas, ypač Žmogaus teisių komiteto 2002 m. išvadose pateiktas rekomendacijas, ir panaikinti įstatymus, prieštaraujančius žmogaus teisėms, bei iš tiesų užtikrinti, kad būtų gerbiamos pagrindinės vietnamiečių teisės, kaip numatyta Tarptautiniame pilietinių ir politinių teisių pakte ir Ekonominių, socialinių ir kultūrinių teisių pakte;
9. primena, kad Europos Sąjungos ir Vietnamo dialogas turi duoti konkrečių rezultatų, t.y. pagerinti padėtį Vietname; ragina Tarybą ir Komisiją iš naujo įvertinti bendradarbiavimo su Vietnamu politiką, atsižvelgiant į 1995 m. bendradarbiavimo susitarimo pirmąjį straipsnį, pagal kurį bendradarbiavimas paremtas pagarba demokratijos principams ir pagrindinėms teisėms;
10. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai, taip pat Pietryčių Azijos valstybių asociacijos (ASEAN) nariams, Jungtinių Tautų Generaliniam Sekretoriui, Jungtinių Tautų vyriausiajam žmonių teisių komisarui ir Vietnamo vyriausybei bei parlamentui.